

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lv dovici || De Ponte Vallis-|| Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-|| libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1626

Cap. XII. Quænam sint dissensionis ac discordiæ inter Religiosos radices;
& qua ratione mortificandæ

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45802](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45802)

sacrificium, quod alieno igni offerebatur: ita non placent Deo bona ista opera: quia non coniunguntur cum igne Diuini eius amoris, nec puri amoris proximi; sed amoris proprii, & affectus inordinati: quibus talibus operibus miscentur. Purificent igitur in primis amorem, & in rectum ordinem amicitiam reducant: & tunc placebit Deo bonum, quod ex ea prouenerit.

Leuit. 10.1
Num. 3.4.
Eccl. 16. 61.

CAPVT XII.

QVÆNAM SINT DISSENSIIONIS ac discordiæ inter Religiosos radices & qua ratione mortificanda.

EX OMNIBVS QVÆ HACTENVS DIXIMVS clarè satis constat, quàm vera sit celebris illa S. Gregorij Nazianzeni sententia, quòd optimum & pulcherrimum in Ecclesia & Religionibus, sit ipsa vnio, pax, & concordia; pessimum verò & turpissimum, esse dissonantiam, pugnam, ac discordiam: Ac proinde omnibus viribus conandum est religiosis, unicuique in seipso mortificare quicquid hanc vnionem impedit: remouendo & euellendo discordiarum radices De quibus fuse actum est tractatu 3. secundi Tomi, ed quòd illæ omnibus Christianis sint communes. Hic autem adferemus sex quæ solent vnionem Religiosorum facile perturbare. Prima & præcipua radix est *superbia*, & propriæ excellentiæ appetitio, & arrogantia sui ipsius, proprijque iudicij: qui enim singularem se reputat inter multos: non potest pacem habere cum eis. Ac propterea dixit Sapiens: *inter superbos semper esse iurgia*. Et superbia fuit causa primæ discordiæ, quæ fuit in cælo Emphyreo, turbans *Religionem Angelorum*: sic enim eam Apostolus appellat, cum voluit Lucifer sedem suam super sidera collocare, & similis esse Altissimo. Hinc *secunda* oritur radix, ambitio scilicet ac desiderium honorum, dignitatum, ac Prælatorum super alios. Hæc turbauit Religionem Apostolorum, cum facta esset contentio inter eos, *quis eorum videretur esse maior*. Nec tamen dicit quis eorum esset maior sed quis videretur. Huiusmodi enim contentiones sæpe innituntur apprehensionibus, & ijs quæ apud homines talia videntur; ideoque quisque cupit videri maior, quamuis reuerà talis non sit. Eadem ambitio turbauit quoque Leuitas antiquos, vt etiam *Sacerdotium sibi*, suisque familijs vendicarent. Et vniuersim iactantia, & inanis gloria, & reliquæ filix superbiæ dissonantiam adferunt ac dissonantiam. Et hinc prodit *tertia* radix, quæ est *invidia*, cuius tanta est feritas, vt quamcunque vnionem etiam inter fratres, siue carnales, siue spirituales dilaceret: vt apparuit in Cain, & in fratribus Ioseph, & in ipsis Apostolis: cum viderent filios Zebedæi attentasse, vt omnibus ipsis præferrentur; & in his ipsis duobus, cum suspicati sunt, S. Petri maiorem

Orat. 22.

1.

a Pro. 13. 10.
b Colof. 2. 18

2.

c Luc. 22. 24

Num. 16. 10

3.

12. 222
12. 223

De Conf.
Monast. 9. 15

Psalm. 8. 16.
Num. 17. 1.
1. Act. 9. 2.

5.

Pro. 29. 2.
1. cap. 18. 14.
6.

Mat. 13. 25

S. Chrysostr.
Hom. 47. in
Matth.

Mat. 20. 25
Luc. 22. 25.

rationem haberi, quam ipsorum. *Quarta* radix est, cupiditas ac desiderium propriarum commoditatum in habitatione, cella, vestibus, & reliquis ad corpus spectantibus. Cum enim aditus datur vitio proprietatis: mox periculum imminet fraternæ charitati. Et, ut S. Basilius dixit, Societatis exilatio est, cuiuscunque rei in priuatum vsu in seuocatio. Nam statim oriuntur querelæ, & murmurationes: eod quod non habeant quicquid habere cupiunt, iuxta illud Dauidis: *e Si non fuerint saturati, murmurabunt.* Et quamuis primæui Christiani ad eod stupendam haberent mutuam coniunctionem, ut dictum est: cæpit tamé turbatio, & *f murmur* inter aliquos *eo quod despicimus in ministerio quotidiano sua nationis vidua.* Et forté illa querela cæpit ab ipsis viduis: nam in huiusmodi casibus turbatio incipit à minoribus. & imperfectioribus: nec desunt illis aliqui ex maioribus, qui eis patrocinentur, foveantq; discordiam: nisi remedium adhibeatur. *Quinta* radix esse solet, ingenium & constitutio naturalis, cholericæ, impatiens, & nihil aduersi ferre volens; & quacunq; occasione irritata reliquos turbans. Ac propterea talis naturalis constitutio est noxia & incommoda, ut in aliqua habiter communitate: iuxta illud Salomonis: *g Vir iracundus prouocat rixas: & h spiritum ad indignandum & irascendum facilem, quis poterit sustinere?* Neq; enim ipse pacem in se habet, neque alios habere permittit. Omnes has radices fouet *uoluptas*, tepiditas scilicet ac negligentia in obseruatione Regularum, & parua cura profectus proprii: vbi enim ignauia hæc & somnolentia præualeat, statim multiplicantur occasiones dissensionum, propterea siquidem dixit Saluator: *h Cum dormirent homines, venit inimicus, & superseminauit zizania in medio tritici.* ut intelligatur, quod quando Prælati Ecclesiæ & Religionum, aut ipsimet Religiosi dormiunt somnum scilicet pigritiæ & incuriæ accedit *diemon* & zizania seminat dissensionis, quamuis id non statim aduertatur. Que modum enim zizania, cum primùm prodeunt, similia sicut tritico: ita dissensio non statim in principio talis esse apparet: eod quod Religionis pallio, aut necessitatis alicuius, aut finis boni tegatur: cum autem crescit, laruam deponit, & ingentem facit stragem.

Quare in Religionibus summo studio vigilandum est, tam Prælati, quam cæteris Religiosis, in agnoscendis seminibus dissensionum, ut causas earum remoueant, & portam occludant tentatori, ne accedat ad seminandum zizania: quod si quid tale seminatum aduerterent, tempestiuè illud euellant; antequam crescat & propagetur damnum. Eum, in modum, quo Christus Dominus noster statim atque contentionem aduertit inter suos Apostolos, quis eorum videretur esse maior: eam interciderere studuit, antithetum applicans humilitatis, dicens: *i quicumq; voluerit inter vos verè maior fieri, fiat sicut minor, & qui voluerit primus esse, fiat sicut ministrator, & seruus.* Et Apo-

stolus

stolus exhortans Philippenses ad mutuam inter se vnionem, dixit: vt k nihil facerent per inanem gloriam aut contentionem: sed in humilitate superiores sibi inuicem arbitrarentur: non considerantes singula quae sua sunt, sed quae aliorum, sic insinuans; per huiusmodi media conseruatq; vnionem, quam eis tantopere commendabat. Sed praeter hanc media addit Cassianus sex alia valde vtilia

PRIMUM est, contemnere rem quaecunq; temporalem, quae possit eam vnitionem imminuere. Qui enim rebus omnibus renouciatit, vt Christo Domino in Religione seru ret, non debet coniunctionem & vnitionem illam, in qua ipsa Religio consistit, dissoluere propter vllam rerum, quae sibi ad solum vsum superflua sit, ita vt *si quis ei auferat vestimentum, aut pallium, non prohibeat, accipere etiam tunicam*: ne litibus & contentionibus aditum praebet, eligens potius etiam corpori necessaria dimittere, quam vnionem cum proximo laedere. Qui enim hac ratione rebus omnibus sese spoliauerit, non habebit alios turbandi occasionem. Ideo enim S. Lucas commendans hanc primorum Christianorum vnionem, & coniunctionem, subiungit: *in nec quicquam eorum aliquid esse suum dicebat, sed erant illis omnia communia*. vt intelligeretur, quam essent in ea vnione firmi, & constantes. Secundum medium est strenue mortificare propriae voluntatis affectus, ita vt libentius aliorum, quam propriam faciant voluntatem; & abnegent proprium iudicium; vt alienum in rebus licitis sequantur. Qui enim negat sibi quod alias valde placeat, vt alijs se accommodet: non deseret coniunctionem cum illis. Tertium est, tantam huius vnitionis opinionem & aestimationem habere; vt statuatur, eam omnibus mundi rebus praepone, etiam ijs quas maxime sibi expedite, aut necessarias esse existimat. Qui enim tanti eam initio fecit, vt vendiderit, aut abiecerit quaecunq; habebat; vt vnicam hanc margaritam sibi compararet: non debet minoris eam facere, vt possit eam conseruare. Quartum est certè apud se constituere: nullum ita aditum in se dare ob vllam causam, etiam quae ex ipsius parte iustissima videatur; ex proximi verò iniustissima; sed ferre cum hilaritate quaecunq; iniuriam & molestiam; velleo nomine, ne propria charitas, aut aliena laedatur, aut imminuatur. Et hic locum habet, quod dixit Saluator: *si quis te percusserit in dextram maxillam tuam, praebe illi & alteram*: vt is intelligat, te non retinere iratum & auersum ab eo animum, ob illatam iniuriam. Sed ulterius progredi debet charitas adhibito quinto medio: curando scilicet mitigare iram & indignationem, quam frater tuus habuerit contra te: etiam si nullam tu ei, ad eam excitandam dederis occasionem. Hic enim sensus est illius, quod Saluator dixit: *si offers munus tuum ad altare, & ibi recordatus fueris, quia frater tuus habet aliquid aduersum te: relinque ibi munus tuum ante altare, & vade, prius reconciliari fratri tuo: & tunc veniens offeres munus tuum*. Neque ab hoc praestando erit sufficiens

exculatio,

k Phil. 2. 3
Collo. 3. 6
2.
1 Luc. 6. 29.
Mat. 5. 40.
m Act. 4. 32.
2.
3.
4.
5.
o Mat. 5. 33.

excusatio, quod nullam tu contra eum iram habeas: si enim ille re ipsa iram contra te habet; facileq; possis mansuetudine & humiliatione tua eum placare; sed id facere nolis, ex superbia, aut pertinacia: signum est, te parum illum amare; paruique aestimare ipsam vnitionem, & charitatem fraternam: cum in ea procuranda ad eum sis ignauius & negligens.

6.

ULTIMUM remedium, quod vniuersum omnia vitia destruit ac repellit, est, ita vitam tuam componere, atque si hoc ipso die esses mortuus. Morte enim temporali accedente omnes inimicitia, rancores, inuidia, & contentiones cessant, quare si semper cum hac persuasione viuas, quod fieri possit, vt tali die moriaris: facile omnes discordiarum radices euelles; nec patieris in corde tuo rem aliquam, quae placeat Principi huius mundi, cum ipsa mortis tua hora accedet, vt aliquid iuum in te quaerat. Quid autem magis ipsius esse potest, & magis illi placere; quam ipsa discordiae causa? Nam, vt S. Gregorius ait) quemadmodum nihil apud Deum est preciosius virtute charitatis; ita nihil magis daemone delectat, quam eius laesio ac destructio. Et qui ad id magis iuuat, discordiam seminans, est ipsi omnium amicorum charissimus: cuius opera vitur ad impediendum ascensum hominum in Paradisum, vnde ipse excidit. Cum igitur profitearis, te inimicum esse daemone: & quum est, mortificare & repellere, quod eum ad eum recreat; & iumme amare vnionem & charitatem, quam ipse tantopere detestatur.

HISCE sex remedijs extrahuntur sex manifestae radices dissensionis iam posita. Sed praeter illas possent adhuc aliae esse occultiores, & dissimulantes, ne cognoscantur. Aliquando occasione specialis amoris, quo se protequantur Religiosi eiusdem nationis, aut Patriae; aut qui sunt eiusdem Prouinciae, aut domus siue Monasterij, hi enim vniunt se, vt priuato illius bono attendant: & ita mutuo se iuuent. Quod quidem in se malum non est, sed bonum: si tamen ex hoc occasionem acciperent auersionis alicuius, aut dissensionis ab ijs, qui alterius sunt nationis, aut Prouinciae: ita vt propterea aliqui inter illos esset discordia: id iam non esset ex spiritu charitatis. Nam (vt ait Apostolus) *p Deus noster non dissensionis Deus est, sed pacis*; eius vero hostis est *q scissuras ponere in ciuitate Dauid*, & introducere diuisiones, factiones, & dissensiones in Ecclesiam & sacram Religionem: in qua varietas nationum, prouinciarum, ac domorum, quas complectitur, non debet esse quasi multae partes eiusdem vestis disluta, & ab inuicem separata: sed sicut vestis, quaedam polymita variorum colorum, & auro charitatis contexta. In qua omnes (vt supra est dictum) esse debent quasi eiusdem nationis, aut patriae & tanquam filij eiusdem Prouinciae, aut domus, summa vnione coniuncti, & absque vlla discordiae radice, quae eam laceret aut imminuat. Nec mirum quod hoc a Christiannis, & Religiosis exigatur: si quidem Alexander Magnus

3. parte Pa
stor.
Admonit.
24.

pi. Ca 14. 33.
q. Ista, 22. 9

C. 94

Lib de Fort.
Alexandri.

(vite.

(vt refert Plutarchus) dicere solebat: ad pacem & concordiam Reipublicæ conseruandam inter nationes adeò diuersas, & ex se adeò sibi repugnantes, atque illæ erant, quas ipse expugnauerat: maximi esse momenti: vt mundum pro Patria; castra pro arce; bonos pro cognatis; malos pro peregrinis agnoscere. Hunc ergo in modum Christiani, multoquæ magis Religiosi, vt vnionem charitatis conseruare possint: habere debent totum mundum pro patria, & natione sua; & totam Religionem suam, etiamsi amplissimam valdequæ extensam, pro vna Prouincia, ac domo vna: ita vt se gerant tanquam fratres, & eiusdem matris filios. Aut, si magis propriè loqui velimus, cum S. Gregorio Nazianzeno: adeò viriliter & strenuè mortificandi sunt particulares hi affectus: vt nobis omnis terra, & nulla terra patria sit. Ita vt hinc omnes diligamus, atque si eiusdem nobiscum essent nationis, & patriæ; inde verò viuamus in hoc mundo, quasi peregrini, aut quasi in exilio: neque est aliquid quod id non quærentes excuset: siquidem vocationis nostre gratia, vt supra est dictum, ad id nos adiuuat.

POSSUNT aliàs exurgere dissensiones aliquæ, præferentes speciem cuiusdam zeli, consulendi bono communi, aut obligationi Officij, aut tuendi veritatem. Nam in Religione (vt ait Cassianus) hostis turbat vnionem aliquorum debilius, ex occasionibus rerum temporalium; & speciatim, vt eas custodiant, quæ ad ipsorum pertinent officium: id quod dissensionè adfert etiam inter grauiores ob diuersitatem iudiciorum, aut in doctrina, aut in negotijs quæ agunt; existimantes, se tueri veritatem, aut virtutem. Et hoc euenit inter eos, qui sunt eiusdem Religionis & multò ampliùs, si sint diuersarum. Quemadmodum enim cuiq; sua placet: ita solet displicere, quod videt in altera. Dicentes autem sicut Corinthij *ego sum Pauli, ego verò Cepha;* diuidunt Christum: quasi non idem esset in Cepha, & in Paulo: cuius spiritus, est vnionem ponere in omnibus suis membris, & in omnibus officijs, & occupationibus temporalibus, aut spiritualibus in bonum proximorum. Et quamuis difficilis sit vnio inter literarum peritos, qui attendunt disputationibus, ob diuersitatem sententiarum, quæ occurrunt in scientijs & doctrinis: Deo tamen Domino nostro id est valde facile: tribuereq; sibi honori, quod eam vnionem etiam inter eos pro gloria sua faciat. Quod insinuauit in illis verbis, quæ dixit S. Iob, spiritualiter acceptis: *numquid coniungere valebis micantes stellas Pleiadas, siue Pluuiæ?* loquitur enim de septem stellis, quæ sunt valde coniunctæ in cælo: & quando apparent magnam efficiunt pluuiam in terram, & referunt (vt S. Gregorius ait) viros Sanctos: qui tanquam stellæ splendent ob lucem vitæ ac doctrinæ. Qui etsi in diuersis sint locis & stationibus; sunt tamen sibi valde propinqui & vniti in prædicanda ac docenda veritate fidei, & sanctitate legis Euangelicæ, quam vnionem non lædunt

Orat. 28. 35

C 10.

Colat. 16. c.

8.

1. Cor. 1. 12

Iob. 38. 31.

Iob. 29. m.

c. 19.

Tom. 3.

M m m m

propter

propter diuersitatem, quam in rebus aliquibus habent. Gratia enim & charitas cum septem Spiritus sancti donis, potens est eos tenere coniunctos adhibitis medijs prædictis, & alijs magis particularibus, quæ proponentur in tractatu de Magistris & Doctoribus.

CAPVT XIII.

PERFECTIO RELIGIOSORVM IN SVIS OFFICIIS, & nominatim circa res temporales; & alacritas in eis Obendis.

QUOMODVM CONSERVATIO ET PERFECTIO humani corporis multum ex eo dependet, vt diuersæ eius partes, quæ inter se coniunctas habet suis officijs perfectè fungantur; efficiuntque singulæ proprias actiones, ad quas in bonum totius corporis ordinantur: ita perfectio Religionis, & Religiosæ vnionis conseruatio potissimum dependet & consistit in eo, quod Religiosi exerceant, sicut oportet, ministeria, officia, & exercitia, quæ ad singulos spectant, in bonum totius Religionis, iuxta suum Institutum, Quæ ministeria siue officia ad tria genera reduci possunt: *Primum* est eorum, qui occupantur in operibus vitæ actiue corporalibus, quæ communitatem iuuant in rebus temporalibus, & ad conseruationem humanæ vitæ, corporis quæ; leuamen necessarium, quales sunt Ianitores, Sacristani, Infirmarij, Hortulani; ac reliqui qui emittunt & præparant cibos & vestes. *Secundum*, eorum est, qui occupantur præcipue in operibus vitæ contemplatiue, & exercitijs vocalis aut mentalis orationis: quales sunt dedicati ad assistendum choro; aut ex speciali vocatione deconsumunt, agendo cum Deo Domino nostro, aut in exercitijs speculationis & studiorum. *Tertium* genus est eorum, qui vitam ex vtraque mixtam sectantur, coniungentes orationi spiritualia actiue vitæ ministeria in bonum animarum. Quales sunt Concionatores, Cõfessarij, & omnium scientiarum Magistri. Et ad hoc genus reducuntur Prælati, qui reliquos gubernant, & conseruationi ac perfectioni attendunt communis boni totius Religionis & particularium eius Religiosorum. Quamobrem dicere possumus: Religionem esse domum illam, siue a *Castellum Bethaniæ*, in quod (vt ait S. Lucas) *Christus Dominus noster* cum suis Apostolis intrabat, & *Martha* satagebat circa ministerium ipsi Christo & Apostolis exhibendum; cuius soror *Maria* sedens iussus pedes Domini audiebat verbum illius. Qui enim ministeria obeunt temporalia, sortem habent *Marthæ*: quia seruiunt Christo Domino nostro in eam discipulis; qui autem attendunt operibus contemplationis, sortem habent *Mariæ*, audientes doctrinam cælestem in oratione & lectione; & suorum Magistrorum cum de studijs agunt. Qui cum proximis occupantur, sortem sequuntur *Apollorum*

Prælati.

a Luc. 10. 38.

lorum